

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IV./2016
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 548/2015
populárny názov	Začiatok plynutia premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6
analytická právna veta	Všeobecné súdy majú povinnosť vysporiadať sa so všetkým, čo v priebehu konania vyšlo najavo a čo účastníci konania tvrdia, ak to má vzťah k prejednávanej veci. Pokiaľ všeobecné súdy si túto zákonnú povinnosť nesplnia, a to jednak tým, že sa so zistenými skutočnosťami alebo tvrdenými námietkami nezaoberajú vôbec, alebo sa s nimi vysporiadajú nedostatočným spôsobom, má to za následok vadu konania premietajúcu sa ako zásah do ústavou zaručeného práva na spravodlivý proces. Odvolací súd môže odkázať na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia, no jeho rozhodnutie sa však prostým súhlasom s hodnotením celej veci prvostupňovým súdom po skutkovej aj právnej stránke, nesmie vyčerpať. Súčasne je potrebné, aby naznačil vlastné nosné úvahy, ktoré rovnako musia dostatočným spôsobom reflektovať na odvolacie argumenty účastníka.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne bola účastníkom konania vedenom pred Okresným súdom Zvolen (ďalej len „okresný súd“), ktorý rozsudkom jej žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia za zhodnotenie nehnuteľnosti žalovanej zamietol z týchto dôvodov, a) keďže žalovaná vlastníčka domu nedala sťažovateľke súhlas na výmenu okien a dverí, táto nemá nárok na zaplatenie vynaloženej sumy, ktorú za túto výmenu zaplatila, takže žalovaná sa neobohatila, a b) pre premlčanie uplatneného nároku po uplynutí subjektívnej a objektívnej lehoty, pretože k rekonštrukcii rodinného domu došlo 21. apríla 2008 a 12. júna 2008 a sťažovateľka návrh podala až 29. júna 2012. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie sťažovateľky rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil, keď sa stotožnil so skutkovými východiskami, ako aj s právnym hodnotením okresného súdu. Následné dovolanie sťažovateľky bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) odmietnuté ako neprípustné, keďže žiadnu z námietok ňou nastolených (svojvoľné vyhodnocovanie dôkazov, chybné posudzovanie bezdôvodného obohatenia a plynutia premlčacej doby, jej rozpor s dobrými mravmi a extrémna nespravodlivosť rozsudku krajského súdu) nepovažoval dovolací súd za takú, ktorá by opodstatňovala prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku.

<p>z odôvodnenia</p>	<p>Predpokladom zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne zistený vzniknutý stav obohatenia, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka).</p> <p>V konaní pred okresným súdom a krajským súdom nebolo sporu o tom, že sťažovateľka vynaložila na nehnuteľnosť žalovanej určité majetkové hodnoty vo forme výmeny okien a dverí, čím ju nepochybne zhodnotila, a to bez ohľadu na jej (ne)súhlas. V prípade hodnôt vynaložených na cudziu nehnuteľnosť je však pohľadávkou z bezdôvodného obohatenia nie hodnota vynaložených prostriedkov, ale rozdiel medzi hodnotou nehnuteľnosti pred adaptáciou a po nej, pretože podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí byť vydané všetko, čo bolo nesprávne získané.</p> <p>Účelom vynaloženia týchto nákladov bolo (spolu)užívanie predmetného rodinného domu sťažovateľkou, ktoré sa skončilo jeho predajom tretej osobe. Lehoty na vrátenie tohto plnenia sa odvíjajú nie od jeho poskytnutia, ale od vzniku zodpovednostného vzťahu a bezdôvodného obohatenia, t. j. od času, keď právny dôvod plnenia dodatočne odpadol (I. ÚS 184/2015).</p> <p>Na určenie začiatku plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia tak nebol okamih zhodnotenia predmetnej nehnuteľnosti, ale deň, keď sťažovateľke bolo znemožnené predmetný rodinný dom užívať, čo nebolo v roku 2008, ale niekedy v máji– júni 2011 (súdy túto skutočnosť dôsledne nezistili).</p> <p>Z toho vyplýva, že východiská všeobecných súdov (okresného súdu a krajského súdu), na základe ktorých malo dôjsť k premlčaniu sťažovateľkou uplatneného nároku na okresnom súde 29. júna 2012 z titulu bezdôvodného obohatenia pre zjavné uplynutie subjektívnej i objektívnej premlčacej doby, sú chybné, resp. arbitrárne, v rozpore so skutočnosťou a s § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo nerešpektujú základný zmysel tohto ustanovenia, ktorým je (aplikujúce uvedené na nároky vzniknuté z bezdôvodného obohatenia) predovšetkým účinná ochrana poškodeného, na úkor ktorého sa obohatila iná osoba.</p> <p>Krajský súd ako súd odvolací sa prirodzene môže v odôvodnení vlastného rozhodnutia stotožniť s tým, ako súd prvého stupňa hodnotil celú vec po skutkovej a právnej stránke, jeho rozhodnutie sa však prostým konštatovaním takého súhlasu nesmie vyčerpať. Súčasne je potrebné, aby naznačil vlastné nosné úvahy, ktoré ho k potvrdeniu preskúmaného rozhodnutia viedli a ktoré rovnako musia dostatočným spôsobom reflektovať na odvolacie argumenty účastníka, k čomu v posudzovanom prípade nedošlo. Odkázať na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia je možné len v podrobnostiach, paušálny odkaz na ne bez akejkoľvek vlastnej argumentácie nemožno akceptovať. Taký postup je taktiež porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Popri rozsudku krajského súdu zrušil ústavný súd i uznesenie najvyššieho súdu. Je to preto, že najvyšší súd si v uvedenom uznesení nesplnil svoju povinnosť, ktorá mu vyplýva z čl. 1 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, chrániť základné práva. Ide o nesprávnu aplikačnú prax najvyššieho súdu, ktorý veľmi reštriktívnym spôsobom aplikuje ustanovenia o prípustnosti dovolania, ktorá je vo svojom dôsledku aj porušením čl. 13 dohovoru, teda porušením práva na účinné opravné prostriedky, lebo podľa tohto ustanovenia každý, ktorého základné práva a slobody priznané dohovorom boli porušené, musí mať účinné prostriedky nápravy aj pred všeobecným (nielen ústavným) súdom.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</u></p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšku sťažnosti nevyhovel.</u></p> <p>Odlišné stanovisko sudcu Petra Brňáka</p> <p>Podľa môjho názoru v okolnostiach posudzovanej veci nejde o zložitý prípad</p>
-----------------------------	---

	<p>(„hard cases“) majúci ústavnoprávny význam.</p> <p>Predovšetkým si nemyslím, že z pohľadu krajským súdom prezentovaného odôvodnenia v danej veci nie je toto nekritizovateľné z hľadiska jeho presvedčivosti, resp. bezrozpornosti. V podobných prípadoch však ústavný súd býva zväčša zdržanlivý či sebaobmedzujúci, ak celkový výsledok nie je extrémne protiprávny alebo nespravodlivý.</p> <p>Ak dospel ústavný súd k inému právnomu názoru ako krajský súd bez toho, aby vo veci na ústnom pojednávaní zopakoval, vykonal, resp. doplnil dokazovanie, sám konal nepripustným – kabinetným (od stola) – spôsobom, pričom bez zistenia iných dôkazov sa iba stotožnil s výhradami sťažovateľky.</p> <p>Osobitne nemôžem súhlasiť s právnymi závermi ústavného súdu, v rámci ktorých vyslovil aj porušenie označených práv dovolacím rozhodnutím najvyššieho súdu a následne aj zrušil toto rozhodnutie. Zákon „de lege lata“ neumožňuje dovolaciemu súdu zaoberať sa právnym posúdením veci v prípade, ak ide o potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (o taký prípad išlo). Navyše, v prípade dovolania ide o posudzovanie veci po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia; súdny prieskum musí byť týmto výrazne limitovaný (právna istota).</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 184/2015 ESLP Moskal v. Poľsko, č. 10373/05
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	vlastníctvo bezdôvodné obohatenie premlčanie-premlčanie v občianskom práve

spisová značka	I. ÚS 549/2015
populárny názov	Ochrana vlastníckeho práva dobromyseľného nadobúdateľa
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	16.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6
analytická právna veta	Ochrana vlastníckeho práva sú súdy povinné poskytovať aj dobromyseľným nadobúdateľom, ktorí odvodzujú svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností od právneho úkonu, ktorý by bol neskôr posúdený hoci aj absolútne neplatným. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris). Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv, treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti a teda vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom excindačnú žalobu sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že v konaní nepreukázal platné nadobudnutie vlastníckeho práva u svojich predchodcov [zo štátu na Fond národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „Fond národného majetku“) a potom na obchodnú spoločnosť (s.r.o.)], a to aj pre nesplnenie tzv. koncentračnej zásady v konaní, preto sa ani sám nemohol stať ich vlastníkom na základe uvedenej kúpnej zmluvy. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom na odvolanie sťažovateľa rozsudok okresného súdu potvrdil, keď sa stotožnil zo všetkými jeho závermi vo veci samej. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) obsahovo rozsiahlym uznesením, dovolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu neprípustnosti,

	<p>lebo žiaden z uplatnených dôvodov sťažovateľom neuznal za opodstatnený. V sťažnosti sťažovateľ namietal nekorektnosť a selektívnosť pri citácii relevantnej českej judikatúry týkajúcej sa možnosti nadobudnutia nehnuteľnosti od nevlastníka na základe dobrej viery nadobúdateľa v zápis v katastri nehnuteľností, keď opomenul tú, ktorá podporovala jeho argumentáciu, uvalenie excesívneho dôkazného bremena k dispozícii so štátnym majetkom u jeho predchodcoch, formálnosť pri posudzovaní koncentračnej námietky či pri posudzovaní prípustnosti dovolania a dobromyseľnosti pri nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam od úpadcu aj za súčinnosti s konkurzným súdom. Navrhol preto vysloviť porušenie označených základných práv rozhodnutiami odvolacieho a dovolacieho súdu, tieto rozhodnutia zrušiť, priznať finančné zadošťačenie v sume 30 000 € a náhradu trov konania.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Primárnym cieľom a zmyslom civilného procesu je ochrana porušených alebo ohrozených subjektívnych práv účastníka konania. Ak sa všeobecné sudy pri posudzovaní problematiky nadobúdania vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci privatizáciou zo štátneho majetku v tejto veci sústredili iba na povrchné a svojvoľne hodnotené technické nedôslednosti rôzneho druhu v postupe príslušných štátnych orgánov (ministerstva či Fondu národného majetku) hovoriace v neprospech sťažovateľa, šlo o typický príklad ústavným súdom mnohokrát reprobovaného arbitrárneho a formalistického odôvodnenia zrejmej nesprávnosti a nespravodlivosti, keď uprednostňovali iba zdanlivú legalitu vtedajšieho postupu štátu pri správe svojho majetku pred hodnotami materiálneho právneho štátu, ktoré sú všeobecné sudy povinné chrániť. Uvedené pochybenie sa negatívnym spôsobom premietlo do roviny ústavou zaručených základných práv na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto sťažovateľovi nebolo možné uprieť prima facie ústavnoprávnu dimenziu v jeho sťažnosti.</p> <p>Ústavný súd sa stotožňuje s ustáleným právnym názorom z minulosti, že rozhodovanie (štátu) o privatizácii podľa zákona č. 92/1991 Zb., o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov je síce rozhodovaním štátu, ale nie ako nositeľa verejnej moci, ale štátu ako doterajšieho vlastníka privatizovaného majetku, ktoré nepodlieha žiadnej kontrolnej právomoci zo strany všeobecných súdov. Takže akákoľvek dispozícia (rozhodnutie o nej) s týmto majetkom v režime zmienenej zákona bolo výrazom a dôsledkom iba a len vlastníckej vôle a že zodpovednosť orgánu zákonom k vykonaniu privatizácie povolaného za takto urobené rozhodnutie sa aj za súčasného právneho stavu vymyká z rámca zodpovednosti daného inak právnym poriadkom. Z tohto dôvodu preto nezostávalo, než len poprieť záver všeobecných súdov, že na „prevod“ majetku zo štátneho podniku na Fond národného majetku, a potom na akciovú spoločnosť bol potrebný nejaký nadobúdací titul, pretože stále šlo iba o tzv. faktickú zmenu (presun) správy štátneho majetku z jednej štátnej organizácie na druhú, a nie o jeho prevod či prechod, takže už vôbec túto zmenu správy nebolo možné sankcionovať absolútnou neplatnosťou pre rozpor s právnou zásadou „nemo plus iuris“ tak, ako to učinili všeobecné sudy. Z ustanovenia § 761 ods. 1 Obchodného zákonníka totiž vyplývalo, že právo hospodárenia štátnych organizácií s majetkom štátu sa spravovalo dovtedajšími predpismi vrátane § 64, § 65 a § 72 až § 74b zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Hospodársky zákonník“), a to až do doby vydania novej zákonnej úpravy. Pritom na štátne podniky sa vzťahoval z Hospodárskeho zákonníka prakticky len § 64, z ktorého vyplývala práve spomínaná notorieta, že štátne organizácie mali k veciam vo vlastníctve štátu iba právo hospodárenia, a nie subjektívne vlastnícke právo, ktoré by si museli prevádzať sudzovaciami zmluvami podľa Občianskeho zákonníka, o ktorých uvažoval krajský súd.</p> <p>Aj keď Občiansky zákonník explicitne neupravuje všeobecný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam od nevlastníka iba na základe dobrej viery nadobúdateľa, s výnimkou vydržania nemožno bezvýnimočne tvrdiť – ako to konštatovali všeobecné sudy – že samotná absencia vlastníckeho práva prevodcu (dominum auctoris) povedie automaticky k neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva. V tomto smere musí dôjsť aj k určitému posunu v doterajšej judikatúre ústavného súdu v riešení otázky</p>

	<p>„nemo plus iuris“ o nové interpretačné závery či vývoj sociálnej reality najmä v zmysle zásadnej ochrany tej osoby, ktorá robila právny úkon s dôverou v určitý – jej druhou stranou prezentovaný skutkový stav. Navyše, ak bol potvrdený údajmi z verejnej štátom vedenej evidencie a najmä, keď ho potom aprobuje aj príslušný orgán verejnej moci [kataster nehnuteľností, súd a pod.].</p> <p>Princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istým svojim vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu (porovnaj aj R 14/2009). Otázkou dobrej viery takého nadobúdateľa vlastníckeho práva sa tak všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybňovaní treťou osobou.</p> <p>Ústavný súd z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany musí tak postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie obidve ústavné hodnoty – princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má). Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv (čo platí aj pre tento prípad), treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má nie byť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní.</p> <p>K rovnakým záverom došla aj naša predvojnová judikatúra či neskoršia jurisprudencia preto ústavný súd nevidí dôvod sa k nim opäť neprihlásiť a prevziať ich tak, že ak sťažovateľ pri nadobudnutí nehnuteľností evidovaných v katastri nehnuteľností konal v dobrej viere v konštitutívny akt štátu (v tomto prípade dvojnásobný – opatrenie konkurzného súdu a rozhodnutie o povolení vkladu), mal by požívať ústavnú ochranu.</p> <p>Ústavný súd však nepredpisuje, k akým zisteniam má krajský súd v novom konaní dospieť po náležitom preskúmaní dobrej viery sťažovateľa, súc viazaný právnym názorom vysloveným v tomto náleze, len ho zaväzuje, že dobrú vieru sťažovateľa skúmať musí a rovnako na ňu musí aj pri meritórnom rozhodnutí prihliadnuť.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené boli.</u> <u>Rozsudok Krajského súdu v Trnave a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trnave.</u> <u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 50/2010 ÚS ČR: III. ÚS 415/15, III. ÚS 247/14</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-spory vyvolané konkurzom (incidenčné) dobrá viera privatizácia vlastníctvo</p>

spisová značka	I. ÚS 555/2015
populárny názov	Právo odsúdeného podať dovolanie
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento peňažný trest vykonal jeho zaplatením, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahladené, keďže by tým neprímeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu. Vzhľadom na zákonom podrobne vymedzené podmienky, dôvody, ako aj okruh osôb oprávnených podať dovolanie je v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania, aby v aplikačnej súdnej praxi dochádzalo k akejkoľvek ďalšej redukcii zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie.
skutkový stav a základné fakty	Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) odmietol dovolanie sťažovateľa ako neprípustné, lebo bolo podané proti neexistujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu ako fikcii, ktorá nastala po zaplatení peňažného trestu sťažovateľom po právoplatnom odsudzujúcom rozhodnutí do rozhodovania o jeho dovolaní. Sťažovateľ navrhol vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil, že najvyšší súd ústavne neakceptovateľným, nekonformným a svojvoľným spôsobom vyložil a aplikoval na jeho prípad príslušné ustanovenia Trestného poriadku o prípustnosti dovolania voči napadnutému rozhodnutiu, čím mu znemožnil konať pred (dovolacím) súdom, pričom takýmto postupom v rozhodovaní a odôvodňovaní svojho rozhodnutia spôsobil ústavne neospravedliteľný a neutržateľný zásah do jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.
z odôvodnenia	Ústavný súd zdôrazňuje, že precizovanie podmienok, dôvodov, ako aj okruhu osôb oprávnených podať dovolanie je prejavom faktu, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého možnosť uplatnenia má byť v porovnaní s riadnymi opravnými prostriedkami podstatne užšia, keďže dovolanie a rozhodnutie o ňom spravdla narúša stabilitu konečného a vykonateľného, resp. v niektorých prípadoch už aj vykonaného rozhodnutia súdu. Vzhľadom na zákonom podrobne vymedzené podmienky, dôvody, ako aj okruh osôb oprávnených podať dovolanie je v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania, aby v aplikačnej súdnej praxi dochádzalo k akejkoľvek ďalšej redukcii zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie. Legalizujúcim dôvodom takejto redukcie nemôže byť argumentácia založená na rešpektovaní princípu rovnosti procesných strán, pretože neexistuje legitímny dôvod ani cieľ, pre ktorý by nebolo možné priznať rovnaké procesné práva pre všetky procesné strany. V danom prípade priznať právo podať dovolanie aj voči rozhodnutiu, ktoré vykazuje nezákonnosť a ktoré odsúdený medziasom vykonal. Priznanie, a teda uplatnenie tohto procesného práva vo svojich dôsledkoch znamená naplnenie, a nie popretie podstaty princípu rovnosti procesných strán. Neprípustnosť dovolania podaného odsúdeným, ktorý už vykonal uložený trest, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať ani z explicitného znenia už citovaných ustanovení Trestného poriadku vzťahujúcich sa na dovolanie. Rozhodnutím, ktorým bola vec právoplatne skončená, je okrem iného aj rozsudok, ktorým bol uložený trest. V tejto súvislosti nemožno za ústavne udržateľné považovať právne závery, ku ktorým dospel najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí, keď konštatuje, že odsudzujúcim rozsudkom treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadí ako na odsúdeného. Z hľadiska prípustnosti podania dovolania je totiž bez významu, či sa v dôsledku zahladenia odsúdenia hľadí na osobu odsúdeného ako na osobu, ktorá odsúdená

nebola, keďže z hľadiska prípustnosti podania dovolania je rozhodujúce to, či existuje odsudzujúce rozhodnutie a či toto odsudzujúce rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Tomuto záveru plne korešponduje aj znenie citovaného ustanovenia § 165 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého odsudzujúcim rozsudkom je rozsudok, ktorým súd obžalovaného uznal za vinného. Inak povedané, podmienkou podania dovolania je existencia už samotného odsúdenia páchatel'a – podmienkou nie je absencia zahľadania odsúdenia spojená so zákonnou fikciou neodsúdenia. Fikcia neodsúdenia sťažovateľa vyplýva z vykonania uloženého peňažného trestu na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku, pričom odopretím práva podať dovolanie proti takémuto právoplatnému rozhodnutiu by nebolo možné naplniť deklarovaný účel inštitútu dovolania, ktorým je odstrániť účinky založené nezákonným právoplatným rozhodnutím.

Ústavný súd sa nemôže stotožniť ani s ďalšími prezentovanými závermi najvyššieho súdu, ktorý opomenul, že zahľadanie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia nezakladá zánik všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením páchatel'a, pretože tieto nemožno obmedzovať výlučne na skutočnosť, že vo výpise z registra trestov sa páchatel'ovi zahladené odsúdenia neuvádzajú, keďže účinky spojené s vykonaným a zahladeným trestom vo vzťahu k odsúdeniu zostávajú zachované vo forme záznamu v odpise z registra trestov. Práve odpis z registra trestov bez evidovaného odsúdenia páchatel'a je zákonnou podmienkou a predpokladom na plné uplatnenie subjektívnych práv páchatel'a, napr. práva na zamestnanie, a to v prípade práve v štátnej správe.

Ústavný súd poukazuje ďalej aj na to, že vykonaním zahladený trest postihuje páchatel'a aj sekundárne, keď už samotné právoplatné rozhodnutie, ktorým bol páchatel' uznaný za vinného a bol mu uložený trest, zakladá pre poškodeného právny titul na uplatnenie práva na náhradu škody v civilnom konaní (pokiaľ náhrada škody nebola poškodenému priznaná už v trestnom konaní), pretože súd je v občianskom súdnom konaní vždy viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal (R 27/1977, s. 118n).

Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že so zahladením odsúdenia páchatel'a nezanikajú ďalšie účinky spojené s uloženým, vykonaným, hoci aj zahladeným trestom, ako je napr. strata vážnosti dobrého mena sťažovateľa v spoločnosti, keď účelom uloženého trestu je v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona okrem iného aj vyjadriť morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, ktorý je naplnený už právoplatným uložením trestu, pričom jeho vykonaním a následným zahladením tieto účinky nezanikajú a nie sú ani automaticky reparované.

Osobitne je potrebné zdôrazniť, že aj v zmysle judikatúry samotných všeobecných súdov zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin (R 7/1975). Fikcia, v zmysle ktorej sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený, nelikviduje samotný fakt spáchania činu, nebráni tomu, aby súd pri hodnotení osoby páchatel'a v neskoršom trestnom konaní pre iný trestný čin prizeral na skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin, a aby z toho vyvodil príslušné závery z hľadiska sklonu páchatel'a k trestnej činnosti, jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosti jeho nápravy a podobne. Závažnosť tejto skutočnosti je však zásadne menšia ako závažnosť skutočnosti, že páchatel' už bol odsúdený (R 10/1974).

Účinky spojené s uloženým a zahladeným trestom v dôsledku jeho vykonania postihujú odsúdeného v možnosti uplatnenia jeho subjektívnych práv a civilnoprávných vzťahov a možnosť podať dovolanie v danom prípade predstavuje výkon základného práva na súdnu ochranu, pričom právnym poriadkom umelo konštruovaná skutočnosť – fikcia neodsúdenia, nemôže uprieť či znemožniť odsúdenému prístup k mimoriadnemu opravnému prostriedku, ktorého prípadné vyhodnotenie ako dôvodného a oprava vymedzených procesných a hmotnoprávných chýb môže následne v konečnom dôsledku vyústiť do oslobodenia odsúdeného – tzn. nepreukázania spáchania trestného činu.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:

	<u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené boli.</u> <u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd SR: PLz. ÚS 4/2015, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	zahľadenie odsúdenia dovolenie-prípustnosť trest

spisová značka	I. ÚS 583/2015
populárny názov	Nestrannosť správcu konkurznej podstaty
súdca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Správca konkurznej podstaty (ďalej len „správca“) nevykonáva súdnu moc a preto sa požiadavky na nestranného sudcu, ktorý dohliada aj na činnosť správcu konajúceho vo veci konkurzu odlišujú od zákonných požiadaviek nestrannosti správcu. Ak správcom nesvedčí taká nestrannosť, ktorá by bola totožná so sudcovskou nestrannosťou, potom ani všeobecný súd sa nesmie voči správcovi dovolávať tých záruk, ktoré bezvýnimočne platia na sudcovskú nestrannosť.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola na schôdzi veriteľov zvolená do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu v konkurze. Predmetný návrh schôdze veriteľov bol odmietnutý uznesením Okresného súdu Bratislava I, pričom predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave. Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že jediným dôvodom na odmietnutie návrhu schôdze veriteľov na jej ustanovenie do funkcie správcu bola údajná personálna prepojenosť komandistu sťažovateľky, ktorý nemá odbornú spôsobilosť na výkon funkcie správcu a nie je ani oprávnený konať v mene správcu – na právneho zástupcu jedného z veriteľov úpadcu, bez dôkladného posudzovania relevantných právnych skutočností vyplývajúcich z § 4 ods. 1 a 2 zákona o správcoch. To sťažovateľka považovala za prejav svojvôle krajského súdu a porušenie jej ústavných práv.
z odôvodnenia	Ústavný súd nespochybňuje význam nezávislosti a nestrannosti správcu konkurznej podstaty pri výkone svojej funkcie, ale na strane druhej ju podstatne odlišuje od požiadaviek na nestranného sudcu, ktorý „dozerá“ aj na činnosť správcu konajúceho vo veci konkurzu. Inak povedané, ak správcom nesvedčí taká nestrannosť, ktorá by bola porovnateľná so sudcovskou nestrannosťou, potom ani všeobecný súd sa nesmie dovolávať tých záruk, ktoré bezvýnimočne platia na sudcovskú nestrannosť. V tomto prípade tak podľa názoru ústavného súdu súdy nevychádzali z racionálnej argumentácie citovaných zákonných ustanovení, pretože závery v nich obsiahnuté na daný prípad nedopadajú, takže nie sú akceptovateľné ani z hľadiska ich účelu a zmyslu. V prípade aplikácie právnej normy treba totiž prvotne vychádzať z jej doslovného znenia. Len za podmienky jej nejasnosti a nezrozumiteľnosti (umožňujúcich napr. viac interpretácií), ako aj rozporu doslovného znenia daného ustanovenia s jeho zmyslom a účelom, o ktorého jednoznačnosti a výlučnosti niet žiadnej pochybnosti, možno uprednostniť výklad <i>a ratio legis</i> pred výkladom jazykovým. Samozrejme, že aj v takýchto prípadoch sa musí

	<p>všeobecný súd vyvarovať svojvôle, preto svoju interpretáciou právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii a zrozumiteľne ju uviesť v rozhodnutí (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).</p> <p>Vzhľadom na prísne nastavené požiadavky práva na spravodlivý proces preto neobstojí citované rozhodnutie krajského súdu, ktoré na jednej strane aprobuje rozhodnutie okresného súdu, ktoré založilo vylúčenie správcu iba na § 4 ods. 1 zákona o správcoch – so zreteľom na jeho pomer k veci a na strane druhej tento dôvod ešte rozširuje aj o situáciu uvedenú v § 4 ods. 2 písm. a) zákona o správcoch, a to bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia majúceho základ v citovaných zákonných ustanoveniach či skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo.</p> <p>Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej správnej normy, ktorá má základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave porušené bolo.</u></p> <p><u>Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-správca konkurznej podstaty

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 118/2016
populárny názov	Vyslovenie nesúladu a prebiehajúce konanie
súdca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 7 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 22 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 49</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 10 ods. 2</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 13</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a</p>

	<p>slobôd čl. 7 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 16 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 22 ods. 2</p>
analytická právna veta	<p>Ústavným súdom vyslovený nesúlad zákonných ustanovení s ústavou, listinou a dohovorom, neznamená, že všetky zásahy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní aj na základe takýchto zákonných ustanovení boli neoprávnené a porušujúce základné práva a slobody dotknutých osôb. Sťažovateľ musí v takomto prípade uviesť dostatočné a konkrétne dôvody spochybňujúce oprávnenosť zásahu orgánov činných v trestnom konaní do jeho základných práv a slobôd.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 21. mája 2013 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), zo spáchania pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) a 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) a 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, pričom za skutky uvedené v bode 1, 6 a 9 rozsudku špecializovaného trestného súdu z 21. mája 2013 bol odsúdený podľa § 295 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2 a 7 Trestného zákona s poukazom na § 37 písm. h) Trestného zákona a § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov.</p> <p>Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom z 28. novembra 2013 zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu z 21. mája 2013 vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestného poriadku“) mu podľa 295 ods. 4 a § 38 ods. 2 a 7 Trestného zákona s poukazom na § 37 písm. h) a § 42 ods. 1 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov.</p> <p>Najvyšší súd uznesením zo 16. júla 2015 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa odmietol.</p> <p>Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že súdy zúčastnené na rozhodovaní vo veci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1./ nevyhodnotili dôkazy získané postupom podľa § 116 Trestného poriadku predložené v tomto konaní (analýza telefonických rozhovorov a ich prepisov, analýza telefonických kontaktov) po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 10/2014 z 23. apríla 2014 v dôsledku jeho účinkov ako nezákonné, 2./ dostatočne v jeho prípade nezohľadnili priznanie ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 ods. 1 Trestného zákona, t. j. v súvislosti s uložením neprimeraného trestu, 3./ v časti týkajúcej sa skutku uvedenom v bode 6 [obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) a 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. a) a na § 141 písm. a) Trestného zákona] nepreukázali dostatočne naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu v prípade sťažovateľa v kontexte preukázania objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu (preukázanie konania smerujúceho k predaju diaľničných známok) jedine výpoveďou chráneného svedka, nedostatočne preukázanej, resp. nepreukázanej výšky škody, ako aj nepreukázania následku, ktorý predpokladá objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu podvodu, a napokon taktiež nenaplnenie znakov zločineckej skupiny v prípade tohto skutku, 4./ v časti týkajúcej sa skutku uvedenom v bode 9 [obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) a 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona] nevykonali ním navrhnuté dôkazy preukazujúce, že si nebol vedomý funkčnosti zaisteného predmetu (nenaplnenie subjektívnej stránky trestného činu – pretože sa mylne domnieval, že zaistený predmet je dymovnica), nemohli vykonať opätovné znalecké dokazovanie pre neexistenciu zaisteného predmetu skúmania (granátu) a nezohľadnili, že sa na neho mala vzťahovať tzv. zbrojná amnestia.

z odôvodnenia**K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu zo 16. júla 2015 a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu z 28. novembra 2013 a jemu predchádzajúcim postupom**

Vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu z 28. novembra 2013 považoval ústavný súd lehotu na podanie sťažnosti za zachovanú v súlade so svojou judikatúrou, v ktorej zaujal názor, že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu v tomto prípade vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu z 28. novembra 2013.

Ústavný súd poukázal na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že za výnimku zo zásady, podľa ktorej výklad zákonov prislúcha predovšetkým všeobecným súdom, treba považovať výklad ustanovení zákona o ústavnom súde. V danom prípade ide najmä o výklad tých ustanovení zákona o ústavnom súde, z ktorých možno vyvodit' právne účinky jeho nálezov vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach. Konkrétne ide najmä o ustanovenia § 41a a § 41b v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Zákonodarca pri prijímaní zákona o ústavnom súde rozlíšil vplyv účinkov nálezov ústavného súdu vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach na tie, ktoré boli v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky už právoplatne skončené (§ 41b zákona o ústavnom súde), a tie, ktoré ešte v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky neboli právoplatne skončené (§ 41a zákona o ústavnom súde). V oboch prípadoch ale zákonodarca umožnil v záujme uplatnenia princípu ochrany a zachovania ústavnosti do miery zlučiteľnej s princípom právnej istoty konvalidovať nepriaznivé účinky rozhodnutí súdov alebo iných orgánov verejnej moci v individuálnych veciach, ktoré vyplývajú, resp. by vyplývali z aplikácie ustanovení právnych predpisov, ktoré v konaní o súlade právnych predpisov označil ústavný súd za nesúladne s ústavou.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa je podľa ústavného súdu potrebné predovšetkým poukázať na skutočnosť, že závery vyslovené v náleze sp. zn. PL. ÚS 10/2014 z 29. apríla 2014 nemajú vplyv na zmenu právneho stavu, t. j. zmenu zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Ústavným súdom konštatovaná nesúladnosť uvedených ustanovení s ústavou, listinou a dohovorom bola nálezom sp. zn. PL. ÚS 10/2014 z 29. apríla 2014 vyslovená z toho dôvodu, že tieto ustanovenia nestanovujú dostatočné garancie ochrany pred neprípustným zásahom do práva na súkromie, pretože okrem iného nepodmieňujú zisťovanie údajov o uskutočnenej komunikačnej prevádzke zo strany orgánov činných v trestnom konaní požiadavkou nevyhnutnosti, ďalej preto, že pre ich aplikáciu neustanovujú účinné prostriedky kontroly, a taktiež preto, že neprikladajú žiaden význam povahe a závažnosti trestného činu, pre ktorý je trestné konanie vedené, t. j. umožňujú orgánom činným v trestnom konaní vykonať zásah do práva na súkromie, ktorý nespĺňa požiadavku nevyhnutnosti a proporcionality v užšom slova zmysle, inak povedané, umožňujú neoprávnený zásah do ústavou chránených základných práv a slobôd. Uvedená skutočnosť, t. j. vyslovenie nesúladu týchto ustanovení s ústavou, listinou a dohovorom, ale neznamená, že všetky zásahy už orgánmi činnými v trestnom konaní na základe nich vykonané boli neoprávnené a porušujúce základné práva a slobody dotknutých osôb. Vzhľadom na uvedené nemožno argumentáciu sťažovateľa, v ktorej neuviedol dostatočné dôvody spochybňujúce oprávnenosť zásahu orgánov činných v trestnom konaní do jeho práva na súkromie, považovať za právne relevantnú, t. j. zakladajúcu dôvod na vyslovenie porušenia ním označených práv.

Tvrdenie sťažovateľa o nezohľadnení poľahčujúcich okolností v jeho prípade sa nezakladá na pravde. Súdny zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci zohľadnili mieru závažnosti poľahčujúcej okolnosti u sťažovateľa (priznania sťažovateľa) v spojení s ďalšími ním v konaní prezentovanými konkrétnymi tvrdeniami, pričom práve s ohľadom na obsah uvedených tvrdení najvyšší súd konštatoval, že priznaniu sťažovateľa ako poľahčujúcej okolnosti nemohla byť priznaná výrazná

závažnosť pri zohľadňovaní jemu uloženého trestu. Uvedený záver je podľa názoru ústavného súdu dostatočne odôvodnený, a teda ústavne akceptovateľný. S ohľadom na obmedzený revízny princíp uplatňovaný v dovolacom konaní sa tento súd námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa hodnotenia naplnenia zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu, t. j. hodnotením skutkových zistení súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci, nezaoberal a jeho záver týkajúci sa aplikácie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku spôsobujúceho obmedzenie práv sťažovateľa, resp. obmedzenie rozsahu prieskumnej právomoci najvyššieho súdu v tomto konaní, je aj podľa názoru ústavného súdu plne ústavne akceptovateľný.

Vo vzťahu k záveru súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci o naplnení objektívnej stránky trestného činu podvodu aktívnym predajom falošných diaľničných nálepiek sťažovateľom možno konštatovať, že tento záver vyplýva z viacerých dôkazov predložených v rámci vykonaného dokazovania popísaných a konkretizovaných nielen vo vzťahu k skutku uvedenom v bode 6, ale taktiež z dôkazov popísaných a vykonaných vo vzťahu k skutku uvedenom v bode 1 (zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona), na základe ktorých možno získať podrobný obraz o fungovaní tejto zločineckej skupiny a možnostiach jednotlivcov do nej patriacich vo vzťahu k páchaniu trestnej činnosti takpovediac „na vlastnú päsť“, resp. mimo tejto zločineckej skupiny. Zo záverov súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci možno taktiež vyvodiť záver o spôsobe, akým bola v konaní ustálená minimálna výška spôsobenej škody (špecializovaný trestný súd vychádzal zo samotnej výpovede jedného zo spoluodsúdených a vecných dôkazov vykonaných v konaní). Uvedené právne závery súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci podľa názoru ústavného súdu nie sú poznačené arbitrárnosťou, sú logické, podložené poukázaním na konkrétne v konaní preukázané skutkové zistenia a aj plne ústavne akceptovateľné.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa jeho nevedomosti týkajúcej sa funkčnosti zaisteného predmetu súdy poukázali na presvedčivé dôkazy rozporujúce toto tvrdenie, a to nielen na správu týkajúcu sa absolvovanej základnej vojenskej služby, ale najmä na výpovede jeho spoluobžalovaných, fotodokumentáciu ďalších druhov pyrotechniky, existenciu prenajatej garáže, v ktorej táto skupina uskladňovala aj granáty a do ktorej mal prístup aj sťažovateľ a pod.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa nevykonania dôkazov súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci poukázali na konkrétne v predmetnom konaní vykonané z hľadiska ich skutkových záverov relevantné dôkazy a následne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vykonali selekciu dôkazov navrhnutých sťažovateľom. Súd rozhodujúci vo veci samej, resp. o obžalobe je ako jediný v predmetnom konaní oprávnený posúdiť význam dôkazu navrhovaného procesnou stranou, a to v rámci obsahového kontextu vykonaného dokazovania posúdením množstva, kvality a závažnosti dôkazov, ktoré už boli v danej veci vykonané. V danom prípade ústavný súd nevidel prvky zjavnej svojvôle súvisiacej so selekciou dôkazov, resp. odmietnutím vykonať sťažovateľom navrhnuté dôkazy v pomere s rozsahom, kvalitou a množstvom dôkazov, ktoré súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci konkrétne na preukázanie svojich záverov označili, a preto sa ústavný súd s týmito závermi plne stotožnil.

Vo vzťahu k argumentácii týkajúcej sa tzv. zbraňovej amnestii ústavný súd poznamenáva, že závery najvyššieho súdu, podľa ktorých zaistený predmet nepodliehal pod tzv. zbraňovú amnestiu a navyše nebol sťažovateľom vydaný dobrovoľne, sú v tomto prípade absolútne vyčerpávajúce, a teda aj plne ústavne akceptovateľné, t. j. ústavný súd v súvislosti s uvedenou argumentáciou sťažovateľa nezistil dôvod na vyslovenie ním označených práv.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 21. mája 2013 a jemu predchádzajúcim postupom

Trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného

	<p>konania možno na ústavnom súde namietat' také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy.</p> <p>V záujme ochrany svojich práv mal sťažovateľ v súlade s § 306 a nasl. Trestného poriadku možnosť predložiť svoju argumentáciu prostredníctvom podaného odvolania proti rozsudku špecializovaného trestného súdu z 21. mája 2013 najvyššiemu súdu, do právomoci ktorého patrí rozhodovanie o uvedenom opravnom prostriedku. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku špecializovaného trestného súdu z 21. mája 2013 v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu na ďalšie prerokovanie a rozhodnutie v tejto veci.</p> <p>Ma základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>ÚS SR: I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, II. ÚS 72/06, IV. ÚS 29/06, I. ÚS 51/06, II. ÚS 356/06, II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07</p> <p>ESELP: Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p> <p>zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov</p> <p>zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách</p>
klúčové slová	<p>dokazovanie-opomenutie dôkazov (nevykonanie dôkazov)</p> <p>amnestia</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu</p> <p>arbitrárnosť</p> <p>obnova konania-obnova konania v trestnom konaní</p> <p>zbrane a strelivo</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na rovnosť účastníkov v konaní</p>

spisová značka	I. ÚS 131/2016
populárny názov	Náhrada trov štátom ustanoveného obhajcu v trestnom konaní
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. c</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	Hoci aj predpokladané dodatočné zlepšenie majetkových pomerov sťažovateľa zakladá štátu oprávnenie, aby prostriedky, ktoré vynaložil na zaplatenie obhajoby sťažovateľa v trestnom konaní, žiadal späť.
skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd Prievidza (ďalej len „okresný súd“) uznesením vyššieho súdneho úradníka zo 6. novembra 2015 rozhodol, že sťažovateľ je podľa § 558 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku povinný uhradiť trovy obhajoby vo výške 2 644,72 € na účet okresného súdu. Uznesením predsedu senátu okresného súdu z 28. januára 2016 bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 6. novembra 2015.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že okresný súd svojvoľne vykladal a aplikoval ust. § 558 ods. 2 Tr. por. v spojení s ust. § 34 ods. 3 Tr. por. keď vyvodil, že nárok na bezplatnú obhajobu je možné priznať v prípade, ak sa odsúdený nie vlastnou vinou dostal do situácie, keď napriek snahe objektívne nie je schopný splácať trovy obhajoby.</p>
z odôvodnenia	V posudzovanom prípade okresný súd v súlade s ustanovením § 558 ods. 2 Trestného poriadku pred rozhodnutím o povinnosti odsúdeného na náhradu trov trestného konania podľa § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zisťoval, či nie

	<p>sú splnené podmienky na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú náhradu, pričom dospel k záveru, že majetkové pomery sťažovateľa v súčasnej dobe síce nie sú priaznivé, pretože aktuálne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nie je pracovne zaradený, a nemá teda žiadne finančné príjmy. Nevlastní na území Slovenskej republiky žiaden hnutelný a ani nehnuteľný majetok.</p> <p>Na druhej strane ide o osobu v produktívnom veku (rok narodenia 1988) a práceschopnú. S prihliadnutím aj na dĺžku výkonu trestu odňatia slobody a prípadnú možnosť jeho pracovného zaradenia v rámci výkonu trestu odňatia slobody je značne pravdepodobné, že záväzok voči štátu podľa § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bude môcť splniť.</p> <p>Ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa poukazuje na to, že plne súhlasí s právnym záverom okresného súdu uvedeným v odôvodnení jeho uznesenia z 28. januára 2016, podľa ktorého aj predpokladané dodatočné zlepšenie majetkových pomerov sťažovateľa zakladá štátu oprávnenie, aby prostriedky, ktoré vynaložil na zaplatenie obhajoby sťažovateľa, žiadal späť, na základe ktorého tento súd dospel k záveru o zamietnutí jeho sťažnosti. Právne závery okresného súdu v tejto veci podľa názoru ústavného súdu nie sú poznačené arbitrárnosťou, sú logické a aj ústavne akceptovateľné.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces trovy konania-náklady konania obhajoba, obhajca rozhodnutie-odôvodnenie arbitrárnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu

spisová značka	I. ÚS 134/2016
populárny názov	Výška náhrady trov konania priznanej súdom
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu sa na Okresnom súde Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 55,32 eur s príslušenstvom a to titulom náhrady škody. Proti rozsudku okresného súdu v časti trov konania sa sťažovateľ odvolal, pričom o jeho odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval moderačné právo v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p., a uplatnené trovy právneho zastúpenia sťažovateľa ako neprimerané znížil o 40 %, teda priznal ich vo výške 192,34 eur. Sťažovateľ namietal právo všeobecného súdu upraviť nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v prípade sporu o vyporiadanie nárokov z pracovnoprávneho vzťahu.
z odôvodnenia	Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom

	<p>výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojoľve.</p> <p>Vo všeobecnosti platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a ku zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo.</p> <p>Ústavný súd v neposlednom rade uvádza aj svoj právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok v § 238 ods. 5 upravuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú, ktorá vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi, potom by bolo proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý aj do roviny ústavného súdnictva. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu. Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu zjavne nejde.</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	ÚS SR: IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 717/2013, IV. ÚS 431/2012
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	trovy konania advokát, advokácia-náhrada trov právneho zastúpenia konanie-bagateľná vec

spisová značka	I. ÚS 152/2016
populárny názov	Okruh účastníkov vkladového konania
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Okruh účastníkov vkladového konania je taxatívne vymedzený v katastrálnom zákone ako lex specialis, čím je vylúčená aplikácia všeobecného predpisu o správnom konaní pri posudzovaní otázky účastníkov vkladového konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia boli v procesnom postavení žalobcov o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu Okresného úradu Trnava (ďalej len „správny orgán“), ktorým povolil vklady vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to na základe kúpnej zmluvy a na základe darovacích zmlúv k nehnuteľnostiam označeným v žalobe. O žalobe sťažovateľov rozhodol Krajský súd v Trnave

	<p>(ďalej len „krajský súd“) rozsudkom tak, že žalobu sťažovateľov ako nedôvodnú zamietol. Proti uvedenému prvostupňovému rozsudku podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.</p> <p>Podstatná námietka sťažovateľov spočíva v tvrdenom zásahu najvyššieho súdu do práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal dopustiť tým, že na jeho právnu argumentáciu uplatnenú v priebehu konania a v odvolaní nereagoval ústavne konformným spôsobom, keď potvrdil prvostupňový rozsudok krajského súdu. Sťažovatelia zároveň namietajú aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu založenú na jeho názore, že interpretácia a aplikácia relevantných noriem týkajúcich sa neúčinnosti právnych úkonov podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, ako aj noriem týkajúcich sa účasti vkladového konania pred správnym orgánom v ich veci je protiústavná.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu (nadväzujúce na právny názor krajského súdu a správneho orgánu) obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti.</p> <p>Ústavný súd sa v tomto ohľade stotožňuje s najvyšším súdom prezentovaným právnym názorom, podľa ktorého okruh účastníkov vkladového konania je taxatívne vymedzený v katastrálnom zákone ako <i>lex specialis</i>, čím je vylúčená aplikácia všeobecného predpisu o správnom konaní pri posudzovaní otázky účastníkov vkladového konania. Pokiaľ ide o oprávnenie nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, toto oprávnenie nesporne prešlo na správcu konkurznej podstaty po právoplatnom vyhlásení konkurzu.</p> <p>Námietka sťažovateľov, že došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom z dôvodu, že najvyšší súd v rámci odvolacieho konania nenariadil pojednávanie, ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že najvyšší súd podľa § 250ja ods. 2 OSP ako odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak vykonáva dokazovanie. V tomto smere sťažovatelia namietať, že existoval dôležitý verejný záujem, ktorý bližšie aj špecifikovali. Ústavný súd sa s názorom sťažovateľov v tejto otázke nestotožňuje a konštatuje, že pod verejným záujmom vo všeobecnosti možno rozumieť to, že daná právna vec sa netýka iba účastníkov konania, ale vzťahuje sa na širší okruh osôb (rozhodnutie môže mať dopad aj na fyzické alebo právnické osoby, ktoré nie sú účastníkmi súdneho konania). Ústavný súd vychádzajúc z argumentácie sťažovateľov konštatuje, že nezistil tvrdenú existenciu verejného záujmu z dôvodov uvádzaných v sťažnosti, a to najmä preto, že dotknutého súdneho konania sa zúčastnili všetky relevantné osoby, na ktoré rozhodnutie vo veci mohlo mať a malo dopad.</p> <p>Sťažovatelia zároveň najvyššiemu súdu vyčítali, že sa nemali možnosť oboznámiť s obsahom vyjadrenia protistrany, ako aj príbratých účastníkov k ich odvolaniu pred rozhodnutím najvyššieho súdu o odvolaní, čím malo dôjsť k poručeniu rovnosti zbraní. Ústavný súd v tomto smere konštatuje, že vzhľadom na charakter konania, ktoré vykazuje odlišnosti oproti bežnému sporovému konaniu, najmä však vzhľadom na koncentračnú zásadu, ktorá je vyjadrená v už citovanom ustanovení § 250j ods. 1 OSP, nie je prípustné meniť rozsah žaloby ani uvádzať iné dôvody než tie, ktoré boli uvedené v žalobe. Sťažovatelia mali možnosť svoju argumentáciu predostrieť v konaní a vychádzajúc z obsahu</p>

	<p>vyjadrenia protistrany a pribratých účastníkov v porovnaní s dôvodmi, na ktorých stojí rozhodnutie, ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach prípadu materiálne nedošlo k porušeniu tohto princípu, a to aj s poukazom na nulovú možnosť iného výsledku v konaní i v prípade opätovného prejednávania žaloby.</p> <p>Sťažovatelia ďalej namietali aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že vzhľadom na ústavne konformné závery uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorý konštatoval neúčinnosť nadobúdacích titulov sťažovateľov k predmetným nehnuteľnostiam ex lege, je vylúčené, že došlo k nedovolenému zásahu do tohto ich základného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti dáva sťažovateľom do pozornosti znenie druhej vety dotknutého článku ústavy, podľa ktorej majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil relevantnú príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a označeným základným právom sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie kataster nehnuteľností-vklad správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov

spisová značka	I. ÚS 166/2016
populárny názov	Odôvodnenie a príprava príkazu na prehliadku tela a obdobné úkony
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	16.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19
analytická právna veta	Skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní si vopred pred samotným výsluchom sťažovateľa pripravili príkaz na prehliadku tela a obdobné úkony, pre prípad ak by sťažovateľ dobrovoľne nesúhlasil s odobratím daktyloskopických odtlačkov a odobratím vzorky pre účely analýzy deoxyribonukleovej kyseliny, nie je možné považovať za postup porušujúci práva sťažovateľa.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa na základe predvolania dňa 8. decembra 2015 dostavil na obvodné oddelenie Žilina-okolie na výsluch v trestnej veci vedenej obvodným oddelením Námestovo, po skončení ktorého bol sťažovateľovi doručený príkaz na prehliadku tela a obdobné úkony. Následne boli sťažovateľovi odobraté daktyloskopické odtlačky a odobraté vzorky pre účely analýzy deoxyribonukleovej kyseliny. Podľa názoru sťažovateľa policajt obvodného oddelenia zneužil domnienky založené na operatívnych informáciách, podľa ktorých by on mohol byť podozrivým, aby mohol proti nemu uplatniť § 155 ods. 4 Trestného poriadku. Uvedené odôvodnenie príkazu podľa sťažovateľa zjavne nemožno považovať za zákonné, pretože z neho podľa neho nevyplýva podozrenie konkrétnej osoby zo spáchania konkrétneho trestného činu, ktorý sa mal stať v určitom čase na určitom mieste, a nemožno z neho zistiť ani obsah vykonaných operatívnych

	<p>previerok polície či okolností z nich vyplývajúcich, ktoré by preukazovali založenie podozrenia proti konkrétnej osobe. Podľa sťažovateľa sú jediným konkrétnym dôkazom v tejto trestnej veci nájdené daktyloskopické stopy a biologické stopy, ktoré ale jeho so samotným skutkom nespájajú. Podľa sťažovateľa príkaz podľa § 155 ods. 4 Trestného poriadku možno vydať len ako prostriedok ultima rátio (t. j. poslednú a krajnú možnosť), čo možno vyvodit' z ustanovenia § 155 ods. 3 Trestného poriadku, ktoré najskôr vyžaduje odmietnutie obvineného či podozrivej osoby dobrovoľne strpieť nariadený úkon. Až po bezvýslednej výzve na dobrovoľné strpenie úkonov a riadnom poučení obvineného či podozrivej osoby v zmysle § 155 ods. 6 Trestného poriadku o následkoch nevyhovenia výzvy na strpenie nariadených úkonov prichádza do úvahy vydanie príkazu. V prípade sťažovateľa vydaný príkaz podľa neho dokazuje skutočnosť, že policajti ho mal už pripravený v čase, keď ho ako podozrivú osobu opätovne predvolal na výsluch a po jeho skončení ho vyzval na dobrovoľné strpenie úkonov s tým, že inak už má príkaz, ktorý mu umožní vykonať úkony bez ohľadu na to, či ich dobrovoľne strpie alebo nestrpie.</p>
z odôvodnenia	<p>Z obsahu predmetného príkazu na prehliadku tela a iné úkony vyplýva, že sťažovateľ bol orgánmi činnými v trestnom konaní považovaný za osobu podozrivú zo spáchania trestného činu. V zmysle § 155 ods. 3 Trestného poriadku sa uvedenej prehliadke má povinnosť podrobiť každý, bez ohľadu na jeho procesné postavenie, t. j. taktiež osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, pretože tejto povinnosti v zásade nepodliehajú len osoby vyňaté z právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Podozrenie orgánov činných v trestnom konaní vyplýva zo záberov videokamier z miesta činu, ako aj skutočnosti, že sťažovateľ sa pohybuje v okruhu osôb podozrivých zo spáchania tejto trestnej činnosti, ktorých podozrenie vyplýva aj z ďalších operatívnych informácií polície. V danom prípade verejný záujem na odhaľovaní, stíhaní trestných činov a potrestaní páchatel'a ospravedlňuje uvedený postup orgánov činných v trestnom konaní proti osobe v akomkoľvek procesnom postavení napriek tomu, že zasahuje do jeho práva na súkromie. Už z citovaného odôvodnenia príkazu je podľa ústavného súdu zrejmé, že tento spĺňa náležitosti špecifikované v § 181 Trestného poriadku (označenie orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, dátum a miesto rozhodnutia, výrok príkazu s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité, vrátane označenia osoby, skutok s uvedením právnej kvalifikácie trestného činu, ak z povahy veci nevyplýva niečo iné, odôvodnenie).</p> <p>Sťažovateľ nepredložil v konaní relevantnú argumentáciu, ktorá by potvrdila jeho tvrdenia v súvislosti s nedodržaním postupu podľa § 155 Trestného poriadku v jeho prípade. Samotná skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní sa vopred pred jeho výsluchom pripravili na jeho možnú negatívnu reakciu na výzvu na odobratie daktyloskopických odtlačkov a odobratie vzorky pre účely analýzy deoxyribonukleovej kyseliny, nemožno považovať za postup porušujúci sťažovateľom označené práva. Uvedené závery orgánov činných v trestnom konaní podľa názoru ústavného súdu nie sú poznačené arbitrárnosťou a sú plne ústavne akceptovateľné.</p> <p>Ma základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť osoby, súkromia rozhodnutie-odôvodnenie príkaz arbitrárnosť

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.